گزارش

جیب‌های خالی مردم در شب عید

شرق: در سال‌های اخیر، با افزایش مشکلات اقتصادی در کشور، سفره بسیاری از خانواده‌ها هم کوچک‌تر شده است. این موضوع در ایام منتهی به سال جدید کاملا مشهود است. بسیاری از فروشندگان پوشاک و خوراکی از کاهش قابل تأمل مشتری‌های خود حتی در نزدیکی عید نوروز گله دارند.

اگر با فروشندگان پوشاک، در راسته‌های معروف شهر صحبت کنید، هرکدام تجربه این روزهای خود را نگران‌کننده توصیف می‌کنند. بسیاری میزان خرید مردم را کمتر از سال قبل ارزیابی می‌کنند. حتی خرید تنقلات شب عید مثل آجیل هم هر سال کمتر و کمتر شده است. حتی بسیاری از خانواده‌ها به دلیل افزایش قیمت‌های نجومی، برای عید آجیل تهیه نمی‌کنند. سال گذشته غلامرضا خدامی، رئیس اتحادیه آجیل و خشکبار، درباره قیمت آجیل اظهار کرده بود: قیمت هر کیلوگرم آجیل چهار مغز اعلاء و ممتاز با پسته اکبری ۶۵۰ هزار تومان است همچنین با پسته‌های دیگر مانند احمد آقایی ۶۰۰ هزار تومان می‌شود. یکی از معضلاتی که امسال کسبه و خوار و بار فروش‌ها با آن روبه‌رو هستند این است که بازار شب عید مانند سال‌های قبل رونق ندارد، در نتیجه چک‌هایی که عمدتا فروردین و اردیبهشت داده‌اند و مواد اولیه و خرید داشته‌اند، در خطر پاس‌نشدن قرار گرفته‌اند و این امر سبب بروز نگرانی‌های بسیاری شده است.

البته با افزایش گرانی‌ها نسبت به سال قبل، توان خرید مردم برای آجیل شب عید، بیش از سال گذشته بوده است. گرانی اجناس خرید را به طور کلی برای افراد محدود کرده و طبق گفته‌های کاسبان این شرایط امسال هم سخت‌تر است. در حالی که سال قبل حسین آقا کوچکی، رئیس اتحادیه صنف پیراهن‌دوزان و پیراهن‌فروشان تهران، درخصوص وضعیت بازار پوشاک و صنف خود گفته بود: معمولا از ابتدای اسفند جنب و جوش‌ها در بازار پوشاک بیشتر از ماه‌های دیگر سال می‌شود. البته با توجه به وضعیت اقتصادی کنونی و کاهش توان خرید افراد جامعه، مردم اغلب سعی می‌کنند اقلام خوراکی (مرغ، گوشت و برنج و...) را برای شب عید تهیه کنند تا البسه و پیراهن و... هرچند لباس نسبت به سایر اقلام چندان هم گران نشده، اما باز هم خریدها محدود است.

افزایش دست‌فروشی کاسبان

همین مسائل باعث افزایش دست‌فروشی برخی مغازه‌دارها شده است. در واقع اجناس این افراد به دلیل کاهش خرید مردم به فروش نمی‌رسد و مغازه‌دار به مرور و در طول مدتی، در آستانه ضررهی در کاسبی خود قرار می‌گیرد. به شکلی که بسیاری از آنها در طول سال دیگر توان پرداخت اجاره‌های سنگین مغازه‌های خود را هم نخواهند داشت. بنابراین بسیاری از کاسبان در چند سال اخیر به دست‌فروشی روی آوردند. این در حالی است که حتی بسیاری از دست‌فروشان امکان کاسبی در امنیت روانی را ندارند. همچون برخوردهای مأموران شهرداری با این افراد که در برخی موارد با ضبط اجناس آنها همراه است. مهدی چمران در ماه‌های قبل اعلام کرده بود دست‌فروشی شغلی نیست که بتواند پروانه دریافت کند، کسانی که در سختی و تنگنا هستند به دست‌فروشی روی می‌آورند و در مواردی زمینه آزار مردم فراهم می‌شود، البته مردم نیز از دست‌فروشان خرید می‌کنند. افرادی که شب عید کسب‌وکاری ندارند با استفاده از موقعیت بازار باعث سد معبر می‌شوند؛ بنابراین مقرر شده است این افراد در دو مکان (موقت یا دائمی) مستقر شوند.

سفره ما هر روز کوچک‌تر شد

سرپرست چند خانواده در گفت‌وگو با «شرق» اشاره می‌کنند که چند سالی است برای شب عید خرید خاصی نمی‌کنیم، چون دیگر وسعمان نمی‌رسد. یکی از آنها می‌گوید: «یادم است سال‌های قبل همه اعضای خانواده لباس نو می‌خریدند. از کفش و کیف تا جوراب و شلوار، حتی آجیل و خوراکی‌های مخصوص عید همیشه در خانه‌ها بود، اما واقعا چند سالی است که ما و خیلی از اطرافیانمان، خرید خاصی نمی‌کنیم، چون واقعا همه‌چیز هر روز گران‌تر می‌شود و ما واقعا نداریم. کم‌کم به دلیل این گرانی‌ها عید در حال از بین رفتن است».

بنابراین بروز مشکلات اقتصادی کشور در بخش کلان، حتی در ریزترین مسائل زندگی افراد جامعه اثر خواهد داشت. به صورتی که خانواده‌ها متوجه کوچک‌شدن سفره خود و کاهش اقلام سبد خانوار خود در شب‌های عید می‌شوند. موضوعی که به طور مستقیم در چرخ اقتصاد همچون سیکلی مؤثر خواهد بود.

انفعال قوانین بین‌المللی در برابر کودکانی که در غزه از گرسنگی کشته‌شده‌اند

گرسنگی دادن به کودکان، رویه کدام جنگ؟

پیش‌درآمد

شرق: خبر دردناکی است که این روزها کودکان غزه از گرسنگی جان می‌دهند و می‌میرند. از نوزادی چندروزه تا کودکی ۱۰ساله همه قربانی‌های معصوم جنگی نابرابر هستند. بدن‌هایی که بعد از ماه‌ها تحمل بی‌غذایی، به پوست و استخوانی نحیف بدل شده‌اند. عکسی که در رسانه‌های مختلف منتشر شده، چهره پسربچه‌ای است با گونه‌های سرخ و پر که بعد از چند ماه پوست تنش با بی‌رحمی به استخوان بدنش چسبیده است. این صحنه‌های عاری از انسانیت، تنها بخشی از داستان‌های جنگ است؛ جنگی که کودک و بزرگسال نمی‌شناسد و همه را با خود می‌بلعد.

مرگ بر اثر گرسنگی

در روزهای گذشته سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده بود کودکان در شمال غزه به علت گرسنگی جان می‌بازند و بازدید نهاد سازمان ملل متحد از بیمارستان‌های العوده و کمال عدوان در شمال غزه، بیانگر کمبود بحرانی غذا و سوءتغذیه مرگ‌بار کودکان است. شرایط به حدی بحرانی است که یکی از مسئولان رئیس سازمان جهانی بهداشت بعد بازدید از این بیمارستان‌ها، آنها را «یافته‌هایی ترسناک و شوم» اعلام کرده و گفته بود کمبود غذا به مرگ ۱۰ کودک ختم شده و سطوح بسیار بالایی از سوءتغذیه در این دو بیمارستان که ساختمان و تأسیسات آنها هم در جریان حملات ارتش اسرائیل تخریب شده، مشاهده شده است. بعد از آن نیز اعلام شد در بیمارستان کمال عدوان -در شمال غزه- ۱۵ کودک بر اثر گرسنگی جان باخته‌اند. رسانه‌های فلسطینی نیز از مرگ کودکی دیگر به دلیل گرسنگی در جنوب نوار غزه خبر داده بودند. کمبود مواد غذایی در غزه کم‌کم به نابودی آن رسید و در این مدت با وجود هشدارهای مختلف، اتفاقی برای مردم غیرنظامی آن نیفتاد. حتی رئیس سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده بود شرایط نمایانگر سطوح بالای سوءتغذیه و کودکانی است که بر اثر گرسنگی می‌میرند و همچنین بیانگر کمبود جدی سوخت، مواد غذایی و اقلام پزشکی در کنار نابودی ساختمان‌ها و تأسیسات پزشکی و درمانی در شمال غزه است. طبق آمار منتشرشده، تخمین زده می‌شود ۳۰۰ هزار نفر اکنون در شمال غزه زندگی می‌کنند. عدم دسترسی به غذا و آب آشامیدنی در شمال غزه یکی از نگرانی‌های جدی نهادهای امدادگر در روزهای اخیر بوده است. این در حالی است که حتی سازمان ملل متحد نیز هشدار داده بود مطابق مشاهدات و گزارش امدادگران این سازمان، «وقوع قحطی در غزه اجتناب‌ناپذیر است». این در حالی است که آخرین بازرسی مقام‌های این سازمان به ماه اکتبر سال گذشته بازمی‌گردد. با وجود هشدارهای مختلف در صفحات رسانه‌های دنیا، اما به نظر کار چندانی از گروه‌های بین‌المللی برنیامده است؛ زیرا پیش از این هم یک مقام ارشد نهادهای امدادگر سازمان ملل متحد گفته بود ۵۷۶ هزار نفر در غزه با سطوح فاجعه‌باری از عدم دسترسی به غذا دست‌به‌گریبان هستند و از هر شش کودک زیر دو سال در این نوار باریک ساحلی، یکی از سوءتغذیه جدی رنج می‌برد. یونیسف نیز نسبت به نگرانی از مرگ کودکان غزه به دلیل گرسنگی هشدار داده بود.

گرسنگی دادن به غیرنظامیان یک رویه غیرانسانی در جنگ

از زمان شدت درگیری بین اسرائیل و حماس، بسیاری از فعالان و جوامع بین‌المللی بر اهمیت حفظ امنیت کودکان اشاره کرده‌اند؛ موضوعی که در حقیقت برای هیچ جنگی اهمیت ندارد. اما در این مدت بارها به شرایط دشوار کودکان پرداخته شده و سازمان‌های بین‌المللی هم هشدارهایی داده بودند. درواقع آنچه در رسانه‌ها منتشر شده، ممانعت رژیم صهیونیستی از ورود کمک‌های بشردوستانه به نوار غزه است که منجر به سیاست گرسنگی‌دادن به افراد غیرنظامی می‌شود. سازمان جهانی بهداشت اعلام کرد: در جنگ غزه کودکان بهای بیشتری می‌پردازند. ما به یک اقدام بین‌المللی فوری نیاز داریم. آنچه در غزه اتفاق می‌افتد، محک‌زدن وجدان بشریت است. نیروهای رژیم صهیونیستی علاوه بر اعمال سیاست گرسنگی، همچنان غیرنظامیانی را که در انتظار دریافت کمک‌های غذایی هستند، هدف قرار می‌دهند. همچنین سازمان جهانی بهداشت نیز اعلام کرده است با کمبود شدید مواد غذایی به‌ویژه در شمال غزه مواجه هستیم. مدیر سازمان خواروبار و کشاورزی ملل متحد (فائو) در امور منطقه نیز گفت: ۸۰ درصد ساکنان غزه در وضعیت فاجعه‌بار قحطی و گرسنگی شدید قرار دارند. ۲۵ درصد از ساکنان شمال و مرکز غزه نیز به دلیل نبود غذا با وضعیتی بسیار وخیم روبه‌رو هستند.

جنگ کودکان را قربانی می‌کند

طبق آمار منتشرشده، نیمی از جمعیت ۲.۳ میلیون نفری غزه را کودکان تشکیل می‌دهند و تعداد کودکان کشته‌شده در این منطقه در سه هفته نخست حملات اسرائیل، از میانگین تعداد کودکان کشته‌شده در کل جهان در سه سال گذشته بیشتر است. البته بر اساس اطلاعاتی که سال ۲۰۱۸ منتشر شد، با بررسی گزارش‌های سالانه مرکز کودکان و درگیری‌های مسلحانه سازمان ملل متحد (CAAC) و مطالعات انجام‌شده در مؤسسه تحقیقات صلح اسلو (PRIO)، سختی‌هایی که کودکان در مناطق درگیری با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند، متفاوت است. در این گزارش، به جنایاتی ازجمله سرقت کودکان، استفاده از آنها به‌عنوان سرباز، خشونت‌های جنسی، قتل و معلول‌کردن کودکان، حمله به مدرسه‌ها و بیمارستان‌ها و محروم‌کردن کودکان از دسترسی به کمک‌های بشردوستانه اشاره شده است. همچنین مشاور ارشد بنیاد «کودکان را نجات دهید» می‌گوید: «در سوریه کودکان در معرض خطر بمباران و بمب‌گذاری‌ها و همچنین حمله به محل سکونتشان قرار دارند. شبیه به این وضعیت در یمن نیز دیده می‌شود، اما در یمن خطر عدم دسترسی به کمک‌های بشردوستانه برای کودکان حادتر است». همچنین بر این اساس در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ میلادی ۷۳هزارو ۲۳ کودک در ۲۵ منطقه درگیری به قتل رسیده یا معلول شده‌اند و بیشترین گزارش‌های تأییدشده قتل و معلول‌کردن کودکان نیز مربوط به سال ۲۰۱۴ میلادی بوده است. در ۲۰ سال گذشته ده‌ها هزار دختر و پسر برای کار در گروه‌های مسلح به‌عنوان کودک‌سرباز به کار گرفته شده‌اند که بیشترین میزان به‌ثبت‌رسیده مربوط به نیجریه در سال ۲۰۱۶ میلادی بوده است. در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ میلادی دست‌کم ۱۷هزارو ۵۱۵ گزارش تأییدشده از خشونت جنسی علیه دختران و پسران در مناطق درگیری به ثبت رسیده که بیشترین میزان آن در سال ۲۰۰۷ میلادی در جمهوری دموکراتیک کنگو بوده است. آدم‌ربایی کودکان در دوران جنگ نیز به اشکال مختلف دیده شده است؛ ازجمله برای استفاده از آنها به‌عنوان کودک‌سرباز، کارهای خانگی، استثمار جنسی، ربودن برای فروش آنها یا به نیت انتقام‌گیری. طی سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ میلادی دست‌کم ۱۴هزارو ۳۲۷ گزارش تأییدشده از آدم‌ربایی کودکان به ثبت رسیده که بیشترین میزان آن در سال ۲۰۱۵ میلادی در سودان جنوبی بوده است. در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۶ میلادی دست‌کم ۱۵هزارو ۳۷۵ کودک در مدرسه‌ها و بیمارستان‌ها هدف حملات قرار گرفته‌اند که افزایش صددرصدی را در یک دهه گذشته نشان می‌دهد. بیشترین میزان این نوع خشونت نیز در سال ۲۰۱۲ میلادی در سوریه دیده شده است. بر اساس این مطالعات، محدودیت دسترسی به کمک‌های بشردوستانه در مناطق درگیری از سال ۲۰۱۰ میلادی تاکنون افزایش یافته است.

جنگ پایان زندگی است

جنگ همیشه ویران‌کننده است و زندگی‌های بسیاری را از بین می‌برد. طی سال‌های سال شاهد بوده‌ایم که جنگ در هر کشوری، باعث عقب‌رفت چندین‌ساله برای مردمان آن منطقه شده است. حتی کشور شروع‌کننده نیز تا سال‌ها روی خوش نخواهد دید. در این میان، کودکان درد بیشتری را تحمل می‌کنند که تا همیشه همچون کوله‌باری از رنج‌ها باید با خود حمل کنند. عوارض جنگ، نسل‌های بسیاری را درگیر خواهد کرد. درواقع جنگ بنیان نسل‌های متوالی را درهم می‌ریزد. جنس جنگ‌های برون‌مرزی در هر دوره از تاریخ اشکال مخصوص به خود را داشته و قوانین مختلفی در جوامع بین‌المللی تصویب شده تا کشورها مطیع آن باشند، اما هیچ‌کدام از اینها باعث نشده غیرنظامی‌ها از آسیب مصون باشند و همیشه جزء قربانی‌های اصلی جنگ بوده‌اند.

ادامه از صفحه اول

نامه‌ای به قالیباف

تا جایی که درصدد تخریب و از دور خارج‌کردنتان، نه‌تنها از ریاست و نمایندگی مجلس بلکه از ساحت سیاسی هستند. این حقیقت را شما خوب می‌دانید و می‌فهمید! بی‌تردید منش و رویه فعلی شما و دام و تله‌ای که جبهه پایداری برایتان گسترده، به‌تدریج سرنوشتی چون هاشمی‌رفسنجانی و علی لاریجانی برایتان رقم خواهد زد و چه بخواهید و چه نخواهید از دور خارج خواهید شد، مگر آنکه رویه خود را تعدیل کنید و همان‌گونه که قلبتان گواهی می‌دهد، به سوی اکثریت مردم بازگردید. به هیچ بهانه شرعی و عرفی نمی‌شود بر صدر مجلس نشست و چشم بر سستی و ناتوانی دولت بست و هیچ نگفت؛ درحالی‌که می‌دانید دولت فعلی در تغییر وضعیت معیشت، فرهنگ و آموزش، سیاست داخلی و خارجی موفق نبوده است و قطار آن هر روز دنده‌عقب می‌رود! نمی‌شود بر صدر مجلس نشست و شاهد فشل‌بودن مدیریت شهرداری پایتخت بود و به بهانه مصلحت‌اندیشی هیچ نگفت و خاموش ماند! نمی‌شود بر صدر مجلس نشست و پای «قانون ناموزون صیانت» را امضا کرد و بانی تعطیلی استارت‌آپ‌ها و صدها کسب‌وکار کوچک و بزرگ شد و به مهاجرت جوانان صاحب ایده و نخبه سرعت بخشید! نمی‌توان بر صدر مجلس نشست و «قانون حمایت از سوت‌زنان» را امضا و ابلاغ کرد اما سوت‌زنانی که املاک نجومی شهرداری، فیدیلیتی مجلسی‌ها و... را سوت زدند، محکوم کرد! نمی‌توان بر صدر مجلس نشست و مانع تصویب قانون «تعارض منافع» شد؛ قانونی که دست‌کم جلوی بخشی از فساد سیستمی و رانت را در دولت و مجلس می‌گرفت! نمی‌شود از افکار افراطی و خانمان‌سوز یک جریان آگاه بود اما به بهانه وحدت و پیشگیری از تفرقه در صفوف اصولگرایان با آنان سر یک سفره نشست و سکوت کرد! نمی‌شود با مردم بود اما در برابر تهدید، تحدید یا آسیب به خبرنگاران، دانشجویان، استادان برجسته، منتقدان دلسوز یا جوانان مطالبه‌گر بی‌تفاوت بود! نمی‌شود بر صدر مجلس نشست و دم از فرهنگ زد اما هرگاه در آیینی اجرای موسیقی اصیل ایرانی برقرار بود، فرار را بر قرار ترجیح داد! موسیقی جزء لاینفک فرهنگ و هنر ایران و وجودش برای تلطیف فضای جامعه و پالایش ذهن خسته مردم، ضروری است. پس چرا شما با آن همراهی نمی‌کنید؟! نمی‌شود بر صدر مجلس نشست و دم از سیاست خارجی فراگیر و گسترش روابط منطقه‌ای و بین‌الملل زد اما شاهد آتش‌زدن برجام و بستن تنها روزنه بهبود وضعیت معیشتی مردم در صحن علنی مجلس بود! نمی‌شود که نمی‌شود که نمی‌شود! باور کنید مردم این رفتارها را کنار هم می‌گذارند و قضاوت می‌کنند. برای یک بار هم که شده به‌جای پافشاری بر آنچه به اشتباه ملکه ذهن‌تان شده است و همیشه بر آن پافشاری می‌کنید، به ندای قلبتان گوش دهید. از آن بالا فرود آیید و با شجاعت و جسارت جلوی افکار خطرناک جریانی که قرار است ایران را به قهقرا ببرند، بایستید. این آخرین آزمون شما در برابر مردم است؛ مردمی که قرار است از شما در برابر آنان که برای ردشدن از روی شما نقشه کشیده‌اند، حمایت کنند. از ما گفتن بود، خواه پند گیر و خواه ملال!

جدول ۴۷۲۹ طراح: بیژن گورانی

افقی:
۱- گوش- سیاره مشتری- مخفی ۲- از تألیفات حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی- دارای مقام و منزلت- یازده ۳- فهمیده- نمایشنامه‌ای در نقد سرمایه‌داری در عصر مدرن نوشته آرتور میلر ۴- بانگ چوپان- قسمت جلوی تریلر- جای ماسوره در چرخ خیاطی- میدانی در تهران ۵- سر را به تنه متصل می‌کند- طلایی- در بیان علت به کار می‌رود ۶- خروس عربی- منحرف- جایگاه مرشد در گود زورخانه ۷- پرهیزگاری- ساییده- عبوس و اخمو- نشانه جمع فارسی ۸- مالکیت چیزی را به دیگری واگذارکردن- رسم‌کردن ۹- از الفبای انگلیسی- مقام و منزلت- میوه‌ای شبیه شاه‌توت- ثروتمند ۱۰- پسر گودرز که در جنگ یازده‌رخ کشته شد- صورت غیرمادی هریک از مخلوقات در آیین زرتشتی- صدا ۱۱- آبله سوختگی- فرار- نام قدیم مدینه ۱۲- خلاف میل- مبادا- کتاب‌های عربی- آخرین یک‌رقمی ۱۳- تنها اثر طبیعی ملی لرستان- لازم و ضروری ۱۴- آب منجمد- عروس آذری- علاقه‌مند ۱۵- نوعی نان سنتی- کشته‌شدن- یاری و کمک

عمودی:
۱- از واکنش‌های دفاعی بدن- مجلس نمایندگان روسیه- تشویق‌کردن ۲- روزی‌اش را در دریا جست‌وجو می‌کند- مجموعه‌داستانی نوشته صادق چوبک ۳- بت عصر جاهلی- هر بخش از نماز- کهن‌ترین حماسه‌سرای یونانی ۴- سمبل- فرصت- برای بیان استثناء به کار می‌رود ۵- شهر خرمای ایران- رمانی نوشته محمدرضا بایرامی- متوجه ۶- پارسای دیرنشین- گوشه‌ای در دستگاه سه‌گاه- بعضی اوقات ۷- محکم و استوار- هویج- موکت ۸- ملازم- افیون ۹- از ابزارهای جانبی دوربین عکاسی- هفتمین ماه سریانی- کتاب هندو ۱۰- از نیازهای اولیه بشر- محوطه روباز کشتی- سایه‌بان درشکه ۱۱- فریب- زبان قدیم هند- یک دور بازی تنیس ۱۲- پرنده‌ای از راسته شکاریان- الکتریکی- پابرجابودن ۱۳- دستگاه شکل‌دهی به فلزات- از ابزار چوب‌تراشی- همسر حوا ۱۴- فهرست اعلام- تازه تأسیس شده ۱۵- ینگه دنیایی- تکخوان اپرا- حافظه اصلی کامپیوتر

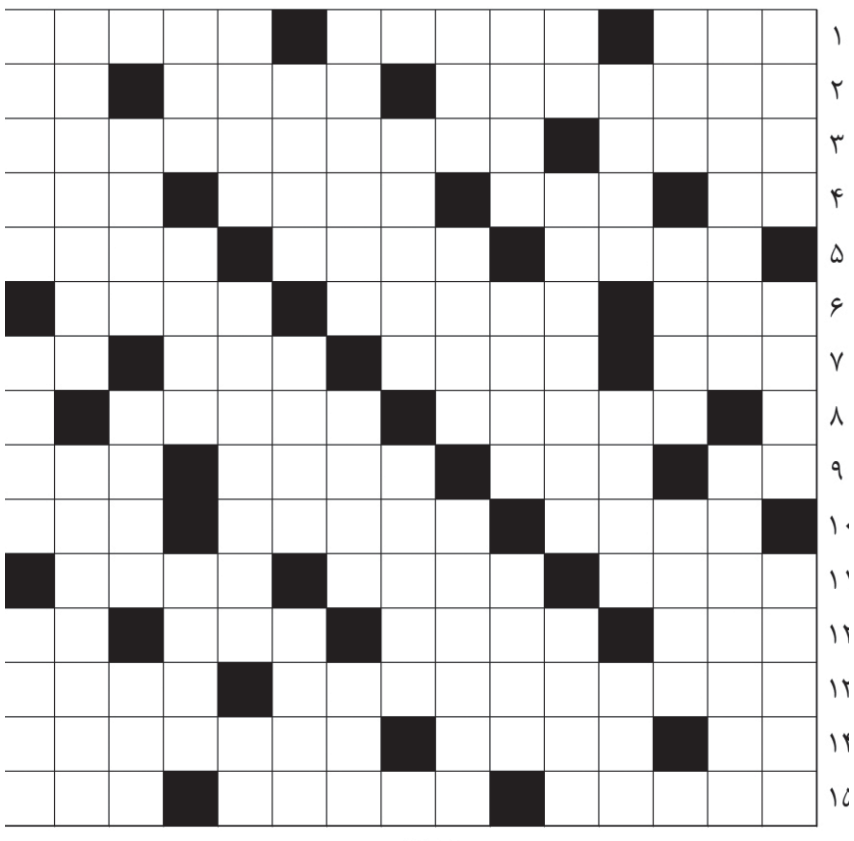

حل سودوکو ۳۷۲۴

۵	۹	۷	۳	۲	۱	۴	۶	۸
۶	۲	۱	۸	۴	۷	۳	۹	۵
۸	۴	۳	۵	۶	۹	۲	۱	۷
۳	۷	۹	۲	۱	۶	۵	۸	۴
۱	۸	۲	۹	۵	۴	۶	۷	۳
۴	۵	۶	۷	۳	۸	۹	۲	۱
۷	۶	۸	۴	۹	۵	۱	۳	۲
۹	۳	۴	۱	۸	۲	۷	۵	۶
۲	۱	۵	۶	۷	۳	۸	۴	۹

۲	۴	۹	۱	۶	۸	۷	۵	۳
۶	۸	۷	۵	۲	۳	۴	۱	۹
۵	۳	۱	۷	۴	۹	۲	۸	۶
۷	۵	۴	۲	۱	۶	۹	۳	۸
۳	۲	۶	۹	۸	۴	۱	۷	۵
۱	۹	۸	۳	۵	۷	۶	۴	۲
۴	۶	۵	۸	۷	۲	۳	۹	۱
۹	۱	۲	۴	۳	۵	۸	۶	۷
۸	۷	۳	۶	۹	۱	۵	۲	۴

حل جدول ۴۷۲۸

ا	ر	م	■	ف	ر	ا	ن	ک	ن	ش	ت	ا	ی	ن
ن	ج	م	■	ر	ا	ی	ا	ت	ا	ر	■	ط	ب	خ
ا	س	ل	ا	و	■	ل	و	ی	ی	■	م	ه	س	ا
■	■	ک	ف	ز	ن	ی	■	ب	ل	غ	ا	ر	■	ل
ا	ش	ت	ر	ا	ک	■	ا	ه	و	ا	ز	■	ط	ه
ز	م	■	ا	ن	ت	ر	ن	■	ن	ی	ن	و	ا	■
م	غ	ز	ز	■	ا	م	د	ن	■	ل	ی	ا	ل	ی
ن	د	ا	■	ف	ر	ا	و	ر	د	ه	■	ن	غ	ت
د	ا	ی	م	ی	■	د	خ	م	ه	■	ک	ت	ب	ی
■	ن	ش	ا	ن	ه	■	ت	ی	ا	ت	ر	■	ی	م
ن	ی	■	ه	ا	و	ی	ه	■	ن	ی	م	ت	ن	ه
ا	■	ف	و	ل	ا	م	■	ا	ه	ر	ا	م	■	■
م	س	ر	ت	■	د	ا	و	ر	■	ک	ن	ج	و	ر
ر	ا	ی	■	م	ا	ن	د	ا	ز	ی	■	ی	ش	م
د	ل	ب	ه	د	ر	ی	ا	ز	د	ن	■	د	م	ل

سودوکو سخت ۳۷۲۵

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

		۲			۸	۶		۹
			۶			۳		
۶	۸			۳			۵	
۲			۱					
	۱		۴		۵		۷	
					۳			۱
	۶			۸			۳	۴
		۴			۷			
۳		۱	۵			۹		

سودوکو ساده ۳۷۲۵

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۹	۲					۸
۳		۵		۹				۴
			۶				۳	
۶	۳				۵	۸	۲	۹
		۸				۷		
۲	۹	۱	۷				۴	۳
	۲				۸			
۹				۴		۶		۱
۵					۷	۴		